

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
เรื่อง

ผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนใน
รายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการ
อุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ

**The Effect of Small Group Discussion technique on Student Learning
Outcome in IMG462 Seminar in Industrial Management Faculty of
Business Administration**

ศิริระ สัตย์ไพศาล
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2556

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน “ผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ” เพื่อศึกษาผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการจัดการเรียนการสอน โดยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต สุขเจริญพงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนัญญา วสุศรี และคุณ โภคทรัพย์ พุ่มพวง ในการประเมินข้อสอบวัดผลซึ่งผู้วิจัยใช้ในการเปรียบเทียบ ขอขอบคุณ และขอขอบคุณ ดร.สาธิตา สกุศลรัตนกุลชัย ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งช่วยให้งานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ อีกทั้งการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงมิได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่สนับสนุนให้ม้งานวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขอขอบคุณ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

รายงานวิจัยที่ได้จัดทำขึ้นครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาด้านการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น ให้กับสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม และผู้ที่สนใจทั่วไป

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ศิริระ สัตยไพศาล
เมษายน 2557
SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อวิจัย : ผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ

ผู้วิจัย : นาย ศิระ สัตย์ไพศาล

หน่วยงาน : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา รายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินแบบรูบริคและแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ การพิจารณาการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย อยู่ในระดับ “มาก”

อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ รวมทั้งควรมีการเข้าชมสถานประกอบการและใช้ตัวอย่างที่สถานประกอบการใช้จริงในการประกอบการสอน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน, เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Research Title : The Effect of Small Group Discussion technique on Student Learning Outcome in IMG462 Seminar in Industrial Management Faculty of Business Administration

Name of Researcher : Mr. Sira Satayapaisal

Name of Institution : Faculty of Business Administration, Sripatum University

Year of Publication : B.E. 2556

ABSTRACT

This survey research was proposed to examine the effect small group discussion technique on student learning outcome in IMG462 Seminar in Industrial Management. The research was also extended to investigation on opinions regarding to small group discussion technique approach used in the class.

After collecting 20 samples from students who enrolled IMG462 Seminar in Industrial Management in the first semester of B.E. 2556 by scoring rubrics and questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, standard deviation and t – test dependence sample. The results of the study show that the participated students significantly improve their knowledge in the analyzing of industrial problems topic. Regarding to student satisfactions, the average level of satisfaction is in “good level”.

The participants also provide useful suggestions for instructional practices. For example, appropriate suitable time program should be appointed, and would help better understanding of the students by have site visiting in manufacturing that use many technics to solve the problems.

Keywords: Instructional Practice, Small Group Discussion Technique, Learning Achievement

สารบัญ

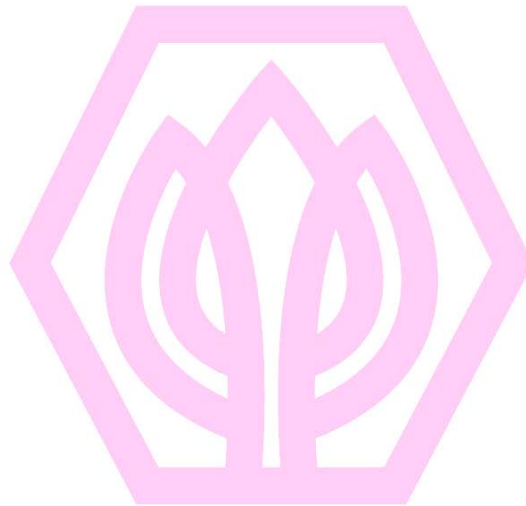
บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	คำถามการวิจัย	2
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	ตัวแปรที่ศึกษา	2
	ขอบเขตการวิจัย	2
	เนื้อหาการวิจัย	3
	นิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย	4
	ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
	วิธีการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)	7
	rubricการให้คะแนน (Scoring Rubrics)	12
	ทฤษฎีความพึงพอใจ	17
	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
	สรุป	20
3	วิธีดำเนินการวิจัย	21
	รูปแบบการวิจัย	21
	ประชากร	21
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	21
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
	การวิเคราะห์ข้อมูล	23
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
	คะแนนจากแบบประเมินแบบรูบริก	25
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา.....	26

สารบัญ

บทที่	หน้า
ผลสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการ อภิปรายกลุ่มย่อย	28
ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการ อภิปรายกลุ่มย่อย	30
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	31
สรุปการดำเนินงานวิจัย.....	31
อภิปรายผลการวิจัย.....	31
ข้อเสนอแนะ.....	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	38
ประวัติย่อผู้วิจัย	41

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าคะแนนโดยใช้แบบประเมินแบบรูปรีด	25
2	ความถี่ของคะแนนในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)	26
3	ความถี่ของคะแนนในการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test)	27
4	ผลการทดสอบ t – test Dependence Sample	28
5	ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย	29

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

พันธกิจหลักของอาจารย์ ระดับอุดมศึกษานั้น มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การทำวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยปรัชญาการสอนและทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อประกอบการสอน และการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากเป็นรายวิชาที่นักศึกษาต้องนำความรู้ทางวิชาการที่ได้ศึกษาในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ทั้งหมด อาทิ การศึกษาผลิตภัณฑ์ การเลือกทำเลที่ตั้ง การวางผังภายใน การจัดการกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการโซ่อุปทาน มาสัมมนาวางแผน วิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ แต่นักศึกษาไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในธุรกิจอุตสาหกรรมได้ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยนำเครื่องมือที่จะใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเช่นการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชาดังกล่าว โดยการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนดและสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม (ทิตานา เขมณี, 2548)

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังเช่นการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้ เทคนิคอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมเป็นอย่างไร
2. ผลการประเมินการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการ อุตสาหกรรม ระหว่างเพื่อนนักศึกษากับอาจารย์แตกต่างกันอย่างไร
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้ เทคนิคอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการ จัดการอุตสาหกรรม ระหว่างเพื่อนนักศึกษากับอาจารย์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเทคนิคการสอน โดยใช้อภิปรายกลุ่มย่อย ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ วิธีการสอนแบบการอภิปรายกลุ่มย่อย

ตัวแปรตาม คือ 1. ผลการประเมินการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย

2. ความพึงพอใจในวิธีการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการ อุตสาหกรรม ปีการศึกษา 1/2556 จำนวน 20 คน

เนื้อหาการวิจัย

ศึกษาการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462
สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 1/2556

ระยะเวลา 6 เดือน กันยายน พ.ศ.2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557

นิยามศัพท์

การประเมินโดยใช้รูบริก คือ แนวทางการให้คะแนนอย่างละเอียด ซึ่งพัฒนาโดยผู้สอน โดยจะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลงานของนักศึกษา

ความพึงพอใจในวิธีการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มของนักศึกษา คือ คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความรู้สึกของนักศึกษาในรายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ที่มีต่อการนำการอภิปรายกลุ่มย่อยมาใช้ในการเรียนการสอน

การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง การแสดงร่วมนำเสนอความคิดเห็น ในประเด็นที่นำเสนอในกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 จากการศึกษาการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการจัดการเรียนการสอน

2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลงานวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบการศึกษาเรื่อง “ผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ”

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

ตอนที่ 2 ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 สรุป

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งของระบบการศึกษอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในและภายนอกห้องเรียน โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา หลักสูตร สื่อ วิธีการสอน แบบทดสอบ สภาพบรรยากาศในห้องเรียน และกลุ่มเพื่อน เป็นต้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนมักพบเสมอว่าผู้เรียนไม่สามารถบรรลุการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือปัญหาทางด้านพฤติกรรมของผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการวิจัยที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้อาจารย์สามารถค้นพบว่ามิอะไรเกิดขึ้นในห้องเรียนบ้าง และยังช่วยให้อาจารย์ทราบข้อมูลที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นต่อไปในอนาคตโดยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงบรรยาย หรือการวิจัยเชิงทดลอง ใดอย่างหนึ่งเป็นวิธีการศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาได้อย่างบรรลุ ซึ่งการแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียนอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีประกอบกัน เช่น การให้คำปรึกษา การแบบฝึก และการควบคุมตนเอง เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ พบว่ามีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์และ

สังเคราะห์ในธุรกิจอุตสาหกรรมได้ ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาค้นคว้าเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนเช่นเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 2 ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานแนวคิดและทฤษฎีต่างๆเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสอนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้สอนเป็นผู้สร้างหรือจัดสถานการณ์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น โดยเนื้อหาสาระของการสอนนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบหลายประการเช่น

หลักการสอน คือแนวคิดหลักของการปฏิบัติการทางการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้หรือทฤษฎีการสอนต่างๆ ซึ่งหลักการหลายๆหลักการอาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีได้ (ทิสนา แคมณี, 2548)

รูปแบบการสอน คือสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอนโดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้าไปช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ การนำวิธีสอนใดๆมาจัดทำอย่างเป็นระบบตามหลักและวิธีการจัดระบบแล้ว วิธีสอนนั้นจะกลายเป็น “รูปแบบการสอน” (ทิสนา แคมณี, 2548)

วิธีสอน คือขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ (ทิสนา แคมณี, 2548)

เทคนิคการสอน คือกลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นเช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น (ทิสนา แคมณี, 2548)

การเลือกวิธีสอน จากการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ การจำ และการระลึกได้โดย Dwyer (อ้างอิงจากสุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550) พบว่า

- มนุษย์สามารถเรียนรู้โดยการสัมผัสได้ร้อยละ 10 เรียนรู้โดยการได้ยินร้อยละ 11 เรียนรู้โดยการมองเห็นได้ร้อยละ 83 และหากผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทางคือการได้ยินและการมองเห็น จะมีผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 94

- ในด้านความสามารถในการจำ มนุษย์สามารถจำจากสิ่งที่ได้อ่านร้อยละ 10 จำจากสิ่งที่ได้ยินร้อยละ 20 จำจากสิ่งที่ได้เห็นร้อยละ 30 จำจากสิ่งที่ได้ยินและได้เห็นร้อยละ 50 จำจากสิ่งที่ได้พูดร้อยละ 70 และสามารถจดจำได้ถึงร้อยละ 90 จากสิ่งที่ได้พูดและได้ทำ

- ด้านการระลึกได้ พบว่าการสอนโดยวิธี “บอกให้ทำ” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 70 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 10 การสอนโดยวิธี “แสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 72 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 20 และการสอนโดยวิธี “บอกวิธีการและแสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 85 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 65 (สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550)

อย่างไรก็ตามวิธีการสอนแต่ละอย่างอาจเหมาะสมหรือใช้ได้ผลดีในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาที่ใช้สอน ลักษณะผู้เรียน ความสามารถของผู้สอนและสภาพแวดล้อม ในการดำเนินการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรใช้หลายๆวิธีผสมผสานกัน ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอนเอง เพราะผู้สอนเองจะทราบดีว่าเนื้อหาในแต่ละช่วงนั้น ควรจะใช้เทคนิคการสอนแบบใด (ทีศนา แคมณี, 2548)

เทคนิคการสอนแนวใหม่

คุณภาพของผู้เรียนนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในตัวผู้เรียนเองเช่นความพร้อมสติปัญญาเจตคติและสภาพแวดล้อมอื่นๆแล้วกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมต่างๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เข้าใจในสิ่งที่ต้องการให้ผู้รู้นั้นนับว่าเป็นอีกก้าวหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการส่งเสริมให้ผู้สอนได้เห็นแนวทางในการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นความรู้เรื่องเทคนิคการสอนแนวใหม่จึงมีความจำเป็นที่ผู้สอนควรจะศึกษาเพื่อจะเป็น“ผู้สอนในยุคโลกาภิวัตน์” (สุพิน บุญชูวงค์, 2545)

วิธีการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม (ทิสนา เขมมณี, 2548) ทั้งนี้การสอนโดยใช้การอภิปรายอาจทำเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ แต่บทบาทของผู้เรียนที่จะอภิปรายมีน้อย บางคนเท่านั้นที่จะได้อภิปราย แต่ถ้าเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกของกลุ่มก็จะมีโอกาสในการอภิปรายมากขึ้น โดยทั่วไปจึงนิยมทำในการอภิปรายในกลุ่มย่อยมากกว่า (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2543)

วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น

องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

1. มีการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละประมาณ 4 - 8 คน
2. มีประเด็นในการอภิปราย
3. มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มตามประเด็นการอภิปราย
4. มีการสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม
5. มีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน

ขั้นตอนการสอนมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้สอนจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละประมาณ 4 – 8 คน
2. ผู้สอน / ผู้เรียนกำหนดประเด็นในการอภิปราย
3. ผู้เรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตามประเด็นอภิปราย
4. ผู้เรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม
5. ผู้สอนและผู้เรียนนำข้อสรุปของกลุ่มย่อยมาใช้ในการสรุปบทเรียน
6. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

เทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยให้มีประสิทธิภาพ

1. การจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย

จำนวนสมาชิกในกลุ่มย่อยควรมีประมาณ 4 – 8 คน จำนวนที่เหมาะสมที่สุดคือระหว่าง 4 – 6 คน คือเป็นกลุ่มที่ไม่เล็กเกินไป และไม่ใหญ่เกินไป เพราะถ้ากลุ่มเล็กเกินไป กลุ่มจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่เกินไปสมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้น้อยหรือได้ไม่ทั่วถึง การแบ่งผู้เรียนเข้ากลุ่ม อาจทำโดยการสุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือผู้ที่ยังอ่อน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มจำแนกตามเพศ วัย (ถ้าผู้เรียนมีหลายวัย) ความสนใจ ความสามารถ หรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของผู้สอนและสิ่งที่จะอภิปราย เทคนิคที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มมีหลากหลาย เช่น ใช้การนับหมายเลข โครนัมเบอร์หมายเลขเดียวกันให้ร่วมกลุ่มกัน หรือใช้การจับฉลาก ซึ่งอาจเป็นหมายเลขหรือเป็นภาพ เป็นข้อความ ผู้ที่จับฉลากได้เหมือนกัน ให้รวมกลุ่มกัน หรือใช้เกมต่าง ๆ เช่น เกมคำสั่งจับกลุ่ม โดยผู้เรียนร้องตามเสียงเพลงหรือดนตรีเมื่อดนตรีหรือเพลงหยุดผู้สอนจะออกคำสั่งให้ผู้เรียนจับกลุ่มตามจำนวนที่ผู้สอนสั่ง เช่น จับ 4 จับ 6 หรือจับกลุ่ม หญิง 3 ชาย 1 ให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน จนกระทั่งในที่สุดผู้สอนสั่งให้จับกลุ่มตามจำนวนที่ผู้สอนต้องการ เทคนิคการจับกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการแบ่งกลุ่ม โดยเฉพาะเมื่อผู้สอนจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มย่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและสนใจที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมต่อไป เมื่อจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้ว ผู้สอนควรดูแลให้กลุ่มจัดที่นั่งภายในกลุ่มให้เรียบร้อย ให้อยู่ในลักษณะที่ทุกคนมองเห็นกัน และรับฟังกันได้ดี นอกจากนี้ในกรณีที่มีหลายกลุ่ม ผู้สอนควรจัดกลุ่มให้ห่างกันพอสมควร เพื่อไม่ให้เสียงอภิปรายจากกลุ่มรบกวนกันและกัน

2. ประเด็นการอภิปราย

การอภิปรายจำเป็นต้องมีประเด็นในการอภิปราย มีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายชัดเจน ประเด็นการอภิปรายอาจจะมาจากผู้สอนหรือผู้เรียนก็ได้แล้วแต่กรณี การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควร มีประเด็นมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนอภิปรายได้ไม่เต็มที่

3. การอภิปราย

การจัดกลุ่มอภิปรายมีหลายแบบ ผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ในการอภิปรายที่ดีโดยทั่วไป ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการอภิปรายเลขานุการผู้จัดบันทึกการประชุม และผู้รักษาเวลา เป็นต้น นอกจากนั้นสมาชิกกลุ่มทุกคนควรมีความเข้าใจตรงกันว่า ตนมีบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้กลุ่มทำงานให้สำเร็จมิใช่ปล่อยให้เป็นการรับผิดชอบของสมาชิกเพียงบางคน หากสมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจว่าสมาชิกกลุ่มที่ดีควรทำอะไรบ้าง เช่น ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ชักถามโต้แย้ง สนับสนุน ช่วย

ไม่ให้กลุ่มออกนอกเรื่อง และสรุป เป็นต้น การอภิปรายจะเป็นไปได้ดี ผู้สอนจึงควรให้ความรู้ความเข้าใจหรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปรายและควรย้ำถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึงไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายก็คือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่ลึกซึ้ง และรอบคอบขึ้น การอภิปรายที่ดีควรดำเนินการไปที่ละประเด็น จะได้ไม่เกิดความสับสน และในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็น มิฉะนั้นการอภิปรายอาจยืดเยื้อ ยืนยง และประเด็นที่อยู่ท้าย ๆ จะไม่ได้รับการอภิปราย เพราะหมดเวลาเสียก่อน ประเด็นการอภิปรายกับเวลาที่ให้ ควรมีความพอเหมาะกัน

4. การสรุปผลการอภิปราย

ก่อนที่การอภิปรายจะยุติลง กลุ่มจำเป็นต้องมีการสรุปผลการอภิปราย เพื่อให้ได้คำตอบตามประเด็นที่กำหนด ผู้สอนควรบอกหรือให้สัญญาณแก่กลุ่มอภิปรายประมาณ 3-5 นาที ก่อนหมดเวลา เพื่อกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่มซึ่งหลังจากนั้นผู้สอนอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

5. การสรุปบทเรียน

เมื่อการอภิปรายสิ้นสุดลงผู้สอนจำเป็นต้องเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้โดยมีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

การจัดกลุ่มอภิปรายแบบต่าง ๆ

การจัดกลุ่มอภิปรายมีมากมายหลายแบบ ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างแบบที่นิยมใช้กันมากทั้งในการสอนและการประชุมต่าง ๆ มาแนะนำ เพื่อให้ผู้สอนจะได้เลือกใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์

1. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบกันเอง (Informal Group Discussion) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน จำนวนประมาณ 6-10 คน มาพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์กัน เพื่อแสวงหาข้อยุติหรือข้อตกลงร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ในกลุ่มจะมีประธานนำการอภิปราย ช่วยดูแลและกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

2. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบฟิลลิป (Phillip 66 or Buzz Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก 6 คน ที่นั่งใกล้กัน หันหน้าเข้าหากัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง คนละ 1 นาที รวมเป็น 6 นาที จุดประสงค์ของการจัดกลุ่มแบบนี้ก็เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสเสนอความคิดเห็นในประเด็นหรือปัญหาที่กลุ่มใหญ่กำลังพิจารณาอยู่

3. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบซินดิเคต (Syndicate Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก ระหว่าง 6-10 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ต่างกัน จุดประสงค์ก็เพื่อให้กลุ่มย่อยนี้ ได้ศึกษาหรือพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่ สมาชิกจะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันในเรื่องที่ได้รับมอบหมายโดยผลัดกันทำหน้าที่ประธานและเลขานุการกลุ่ม

4. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบระดมสมอง (Brainstorming Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกระหว่าง 2-6 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์พอสมควรในเรื่องที่จะอภิปราย จุดประสงค์ของกลุ่มนี้ก็เพื่อให้ได้ความคิดมากที่สุดในเวลาจำกัด และเพื่อแสวงหาความคิดสร้างสรรค์จากกลุ่ม กลุ่มจะมีประธานนำการอภิปรายและกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยไม่มีการตัดสินว่าถูก ผิด ดี ไม่ดี เพื่อให้ได้ความคิดจำนวนมาก เลขานุการกลุ่มจดบันทึกความคิดทั้งหมดไว้ ขึ้นต่อไปจึงนำความคิดที่ได้มาวิเคราะห์ และปรับปรุง เพื่อให้ได้ความคิดที่สร้างสรรค์ในเรื่องนั้น

5. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบโต๊ะกลม (Round Table Group) กลุ่มแบบนี้มีลักษณะเหมือนการอภิปรายแบบซินดิเคต คือเป็นการอภิปรายในประเด็นที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่หรือสมาชิกเลือกตามความสนใจ เพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน เพียงแต่การจัดกลุ่มจะอยู่ในลักษณะเป็นรูปวงกลมซึ่งสมาชิกทุกคนสามารถมองเห็นกันได้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันกลุ่มแบบนี้อาจไม่จำเป็นต้องจัดในรูปวงกลม สามารถจัดในลักษณะอื่นได้ เช่น จัดที่นั่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก็เรียนว่าเป็นการประชุมโต๊ะกลม หากมีจุดประสงค์ตรงตามการอภิปรายแบบโต๊ะกลม

6. การจัดกลุ่มอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion Group) การจัดกลุ่มแบบนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการประชุม ประมาณ 3-6 คน มาร่วมอภิปรายต่อหน้าผู้ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีผู้ดำเนินการอภิปรายและสรุปผลการอภิปราย

7. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบสัมมนา (Seminar Group) การจัดกลุ่มแบบนี้มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 20 คนขึ้นไป มีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกร่วมกันศึกษาหาความรู้หรือค้นคว้าในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำช่วยเหลือปัญหาของการสัมมนามักจะกว้าง สามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้จำนวนมาก ผู้เข้าสัมมนาจะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับความรู้ ความคิดเห็น การสัมมนาไม่มีการลมติ เป็นเพียงการประมวลความคิดเห็น และสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

8. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบใกล้ชิด (knee Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 3-5 คน พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างใกล้ชิด สนทนาเหมือนการจับเข่าคุยกัน

9. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบฮัตเดิล (Huddle Group) กลุ่มแบบนี้เป็นการจัดกลุ่มย่อยที่แยกออกมาจากกลุ่มใหญ่ โดยใช้วิธีการสุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มคละกันไป จุดประสงค์และการดำเนินการมีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มอภิปรายแบบกันเอง

10. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular Response Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกไม่ควรเกิน 10 คน มีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยการให้สมาชิกแต่ละคนพูดรอบละประมาณ 1-2 นาที เวียนกันไปทางซ้ายหรือขวา ที่ละคนจนครบทุกคน ถ้าผู้ใดต้องการสนับสนุนหรือโต้แย้ง ต้องรอจนกว่าจะถึงเวลาที่ตนมีโอกาสพูด ถ้ามีเวลามากและต้องการความคิดเห็นเพิ่มขึ้น ก็เริ่มรอบสองต่อไปเรื่อย ๆ

11. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบกลุ่มช้อน (Fish Bowl Group) กลุ่มแบบนี้มีลักษณะเป็นกลุ่มช้อนกันเป็น 2 วง กลุ่มวงในและกลุ่มวงนอก มีสมาชิกจำนวนเท่า ๆ กัน ประมาณ 4-8 คน ในขณะที่สมาชิกกลุ่มวงในประชุมอภิปรายกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สมาชิกกลุ่มวงนอกจะทำหน้าที่สังเกตการณ์ จุดประสงค์เพื่อให้ผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปราย แต่ไม่มีความจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอภิปราย ได้เรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อภิปรายวงในอย่างใกล้ชิด ในบางกรณีอาจมีการสลับเปลี่ยนบทบาทให้ผู้ที่อยู่วงนอกเป็นผู้สังเกตการณ์สลับเปลี่ยนกัน

12. การจัดกลุ่มอภิปรายแบบปฏิจาวิทยา (Questioning Answering) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6 – 8 คน เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย 1 คน มีผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรที่รับเชิญมาครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งเป็นตัวแทนจากกลุ่มผู้ฟังผู้ดำเนินการอภิปรายให้ผู้แทนผู้ฟังเสนอคำถามให้วิทยากรตอบและเป็นตัวกลางช่วยเชื่อมโยงและสรุปความคิดเห็น จุดประสงค์ของกลุ่มแบบนี้ก็คือการช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจในปัญหาหรือเรื่องที่ศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ตามความต้องการหรือความสนใจของผู้ฟัง

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น

3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น ทักษะการพูด การแสดงความคิดเห็น การโต้แย้ง การวิพากษ์วิจารณ์ และทักษะการคิด เป็นต้น

4. เป็นการประเมินตัวผู้เรียน ว่ามีความรู้เพียงพอและเหมาะสมหรือยัง เพราะเมื่อผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นแล้ว ผู้เรียนคนอื่นหรือผู้สอนมีข้อความคิดเห็นเพิ่มเติมให้ ผู้เรียนก็จะเรียนรู้ได้ทันทีว่าตนเองมีความรู้แค่ไหนเพียงไร

ข้อจำกัด

1. เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามาก
2. เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยสถานที่หรือบริเวณที่กว้างพอจะจัดกลุ่มให้อภิปรายกันได้โดยไม่รบกวนกัน
3. หากผู้เรียนไม่รู้หรือไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มที่ดี การอภิปรายอาจไม่ได้ผลดี
4. หากสมาชิกกลุ่มและผู้สอน ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ก็อาจเกิดปัญหาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้
5. ไม่สามารถใช้กับการสอนในทุกลักษณะ เพราะการสอนแบบอภิปรายเน้นที่การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสซักถาม อภิปรายให้ตอบกัน เนื้อหาบางอย่างมีคำตอบที่ค่อนข้างชัดเจนตายตัวอยู่แล้ว

รูบรีการให้คะแนน (Scoring Rubrics)

รูบรีค คือ เครื่องมือในการให้คะแนน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณาชิ้นงานหรือการปฏิบัติ เช่น การประเมินงานเขียนจะพิจารณาวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ รายละเอียด น้ำเสียงของการเขียน และกลวิธีการเขียน เป็นต้น อีกประการหนึ่ง คือ ระดับคุณภาพของเกณฑ์ แต่ละด้าน ซึ่งมีตั้งแต่ระดับดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง (Heidi Goodrich Andrade, 2001)

รูบรีการให้คะแนน คือ แนวทางการให้คะแนนอย่างละเอียด ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยผู้สอนหรือผู้ประเมิน เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลงานหรือกระบวนการที่เกิดจากความพยายามของผู้เรียน (Barbara M. Moskel, 2000)

รูบรีคเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติ ซึ่งตรงกันข้ามกับแบบสำรวจรายการ (Checklists) โดยปกติจะเรียกว่าแนวทางการให้คะแนน (Scoring guides) ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติที่มีลักษณะเฉพาะ ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียน หรือประเมินผลผลิตซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติงาน (Craig A Mertler, 2001)

รูบรีคเป็นเครื่องมือให้คะแนนชนิดหนึ่ง ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานหรือผลงานของผู้เรียน รูบรีคประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติหรือผลผลิตของผู้เรียน และระดับคุณภาพหรือระดับคะแนน เกณฑ์จะบอกผู้สอนหรือผู้ประเมินว่าการปฏิบัติงานหรือผลงาน

นั้น ๆ จะต้องพิจารณาสິงใดบ้าง ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนจะบอกว่า การปฏิบัติหรือผลงานที่สมควรจะไ้ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนนั้น ๆ ของเกณฑ์แต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร ฐุบรึกจึงเป็นเหมือนการกำหนดลักษณะเฉพาะ (Specification) ของการปฏิบัติหรือผลงานนั้น ๆ ในเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ หรือทั้ง 2 ประการรวมกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับ เป้าหมายของการประเมิน (กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์, 2550)

ชนิดของฐุบรึก

ฐุบรึกแบบภาพรวม ผู้สอนต้องให้คะแนนโดยดูภาพรวมของกระบวนการหรือผลงาน ไม่แยกพิจารณาเป็นส่วนๆ (Nitko, 2001) ในทางตรงกันข้าม สำหรับฐุบรึกแบบแยกส่วนนั้น ผู้สอนจะให้คะแนนแยกทีละส่วนหรือทีละองค์ประกอบ แล้วรวมคะแนนแต่ละส่วนนั้นเข้าด้วยกันเป็นคะแนนรวม (Moskel, 2000 ; Nitko, 2001)

ฐุบรึกแบบภาพรวมจะใช้เมื่อต้องการดูคุณภาพโดยรวมมากกว่าจะดูข้อบกพร่องส่วนย่อย ๆ Nitko(2001) กล่าวว่า ฐุบรึกแบบภาพรวมจะเหมาะสมกับการปฏิบัติที่ต้องการให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ การตอบสนอง และไม่มีคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน จุดเน้นของการรายงานคะแนนที่ใช้ฐุบรึกแบบภาพรวมคือ คุณภาพโดยรวม ความคล่องแคล่ว หรือความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระเฉพาะและทักษะ ซึ่งเป็นการประเมินระดับมิตินเดียว (Mertler, 2001) การใช้ฐุบรึกแบบภาพรวมทำให้กระบวนการให้คะแนนเร็วกว่าการใช้ฐุบรึกแบบแยกส่วน (Nitko, 2001) ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องอ่านพิจารณาและตรวจสอบการปฏิบัติของผู้เรียนโดยตลอด เพื่อให้รู้สึกรับรู้ถึงภาพรวมว่าผู้เรียนทำอะไรได้และยังใช้เป็นการประเมินสรุป (Summative) ได้ด้วย แต่ผู้เรียนจะได้รับทราบผลสะท้อนกลับน้อยมาก ดังตัวอย่างฐุบรึกแบบภาพรวมต่อไปนี้

คะแนน

รายละเอียด

5	แสดงความเข้าใจปัญหาอย่างสมบูรณ์ คำตอบประกอบด้วยทุกประเด็นที่ต้องการ
4	แสดงความเข้าใจปัญหาค่อนข้างมาก คำตอบปรากฏทุกประเด็นที่ต้องการ
3	แสดงความเข้าใจปัญหาบางส่วน คำตอบประกอบด้วยประเด็นส่วนใหญ่ที่ต้องการ
2	แสดงความเข้าใจปัญหาเพียงเล็กน้อย ประเด็นส่วนใหญ่ที่ต้องการไม่ปรากฏ
1	แสดงความไม่เข้าใจปัญหา
0	ไม่ตอบ / ไม่ทำงาน

รูบรีกแบบแยกส่วน นิยมใช้เมื่อต้องการเน้นชนิดหรือลักษณะเฉพาะของการตอบสนอง (Nitko, 2001) นั่นคือ ใช้สำหรับการปฏิบัติงานที่ยอมรับการตอบสนอง 1 หรือ 2 ลักษณะ และความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการตอบสนองของผู้เรียน นอกจากนี้ ผลลัพธ์ขั้นต้นจะมีคะแนนหลายตัว ตามด้วยคะแนนรวม ซึ่งใช้เป็นตัวแทนการประเมินหลายมิติ (Mertler, 2001) การใช้รูบรีกแบบแยกส่วนทำให้กระบวนการให้คะแนนช้า เนื่องจากเป็นการประเมินหลายทักษะหรือหลายคุณลักษณะเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้สอนต้องใช้เวลาตรวจสอบผลงานหลายครั้งหลายหน การสร้างและการใช้รูบรีกแบบแยกส่วนจึงใช้เวลามาก ซึ่งมีกฎทั่วไปว่า ผลงานของแต่ละคนต้องพิจารณาแยกแต่ละด้านในแต่ละครั้งตามเกณฑ์การให้คะแนน (Metler, 2001) ดังนั้น การใช้รูบรีกแบบแยกส่วนจึงได้ผลค่อนข้างสมบูรณ์ ผลสะท้อนกลับที่มีต่อผู้เรียนและผู้สอนจึงมีความหมายมาก ผู้เรียนจะรับทราบผลสะท้อนกลับของการปฏิบัติของตนตามเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งถ้าใช้รูบรีกแบบภาพรวมจะไม่ปรากฏรายละเอียดนี้ (Nitko, 2001) ผู้สอนที่ใช้รูบรีกแบบแยกส่วนจึงสามารถที่จะสร้างเส้นภาพ (Profile) จุดเด่น – จุดด้อย ของผู้เรียนแต่ละคนได้ ดังต้นแบบรูบรีกแบบแยกส่วน ต่อไปนี้

เกณฑ์ / ระดับ	ระดับเริ่มต้น	ระดับพัฒนา	ระดับสมบูรณ์	ระดับเป็นตัวอย่างได้	คะแนน
เกณฑ์ที่ 1	คำบรรยาย สะท้อน ระดับ เริ่มต้นของ การปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อนการ เคลื่อนไหวไปสู่ ระดับ ความสำเร็จของ การปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อนผล สัมฤทธิ์ ของ ระดับ ความสำเร็จ ของการปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อนระดับ สูงสุดของ การปฏิบัติ	
เกณฑ์ที่ 2	คำบรรยาย สะท้อน ระดับ เริ่มต้นของ การปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อนการ เคลื่อนไหว ไปสู่ระดับ ความสำเร็จ ของการ ปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อน ผลสัมฤทธิ์ ของระดับ ความสำเร็จ ของการปฏิบัติ	คำบรรยาย สะท้อนระดับ สูงสุดของ การปฏิบัติ	

ก่อนที่จะออกแบบรูบรีค ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่า การปฏิบัติงานหรือผลงานนั้นจะให้คะแนนแบบภาพรวมหรือแบบแยกส่วน (Airasian, 2000 & 2001) หากไม่คำนึงถึงชนิดของรูบรีคที่เลือกใช้แล้ว ขั้นตอนแรกของการพัฒนารูบรีคคือการจำแนกแยกแยะเกณฑ์การปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจง และตัวชี้วัดการสังเกต การจะเลือกรูบรีคแบบใดนั้นเกี่ยวข้องกับหลาย ๆ ปัจจัย แต่สิ่งสำคัญที่สุดนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเป็นอันดับแรกว่าตั้งใจจะนำไปใช้อย่างไร ถ้าจะดูภาพรวมหรือต้องการคะแนนที่เป็น ผลสรุป ก็ควรเลือกรูบรีคแบบภาพรวม ในทางกลับกัน ถ้าต้องการผลสะท้อนกลับเป็นส่วนย่อย ๆ ก็ต้องเลือกรูบรีคแบบแยกส่วน ต้องบันทึกไว้ว่า รูบรีคชนิดหนึ่งนั้นไม่ได้ดีกว่ารูบรีคอีกชนิดหนึ่งเสมอไปจะต้องหารูปแบบที่ดีที่สุดสำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ เวลาที่ใช้ ธรรมชาติหรือลักษณะของงาน และลักษณะเฉพาะของเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ต้องสังเกต

ขั้นตอนการออกแบบรูบรีค มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องใช้ในการทำงาน เป็นการจับคู่แนวทางการให้คะแนนกับจุดประสงค์และการชี้แนะตามความเป็นจริง
- ขั้นที่ 2 อธิบายคุณลักษณะที่ต้องสังเกตเป็นพิเศษซึ่งผู้สอนต้องการเห็น (และที่ไม่ต้องการเห็น) ผู้เรียนแสดงออกในผลผลิต กระบวนการหรือการปฏิบัติ นั่นคืออธิบายคุณลักษณะทักษะ หรือพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการเห็น รวมทั้งข้อผิดพลาดต่างๆ ไปที่ไม่ต้องการให้เกิด
- ขั้นที่ 3 หาวิธีการต่าง ๆ ที่จะอธิบายลักษณะการปฏิบัติที่สูงกว่าระดับค่าเฉลี่ย ระดับค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าระดับค่าเฉลี่ย สำหรับแต่ละคุณลักษณะที่สังเกตจากขั้นที่ 2
- ขั้นที่ 4 สำหรับรูบรีคแบบภาพรวม เขียนคำบรรยายลักษณะงานที่ดีและงานที่ไม่ดี โดยรวมทุกเกณฑ์เข้าด้วยกันเป็นข้อความเดียว สำหรับรูบรีคแบบแยกส่วน เขียนคำบรรยายลักษณะงานที่ดีและงานที่ไม่ดี โดยแยกต่างหากแต่ละเกณฑ์
- ขั้นที่ 5 สำหรับรูบรีคแบบภาพรวม เขียนรายละเอียดการปฏิบัติที่อยู่ในระหว่างกลางของระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย ระดับค่าเฉลี่ย และระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เพื่อให้รูบรีคสมบูรณ์ สำหรับรูบรีคแบบแยกส่วน เขียนรายละเอียดสำหรับการปฏิบัติที่อยู่ระหว่างกลางของทุกเกณฑ์
- ขั้นที่ 6 รวบรวมตัวอย่างผลงานของผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละระดับ ซึ่งจะช่วยให้คะแนนของผู้สอนในอนาคต
- ขั้นที่ 7 ทบทวนรูบรีคที่ทำแล้ว (ถ้าจำเป็น)

ข้อดีของการใช้รูบริก

1. รูบริกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากทั้งในการเรียนการสอนและ การประเมินช่วยปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติหรือการแสดงผลออกของผู้เรียน ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยควบคุมการปฏิบัติ นั้นๆ ด้วย โดยผู้สอนต้องกำหนดความต้องการหรือ ความคาดหวังในผลงานของผู้เรียนอย่าง ชัดเจน และแสดงให้ผู้เรียนทราบว่าจะทำให้ถึงความคาดหวังนั้นได้อย่างไร ซึ่งมักปรากฏว่า คุณภาพผลงานและการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ข้อโต้แย้งถกเถียงที่มักพบเสมอ ในเรื่องการใช้รูบริกคือ การให้คำอธิบายที่ชัดเจนในเรื่องคุณภาพ เมื่อผู้เรียนมีข้อบกพร่องตาม เกณฑ์ใด ผู้สอนจะช่วยชี้แนะและบอกได้ว่าผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนทำอะไร

2. รูบริกช่วยให้ผู้เรียนตัดสินคุณภาพผลงานของตนเองและของคนอื่น ๆ อย่างมีเหตุผล เมื่อใช้รูบริกเป็นแนวทางการประเมิน ผู้เรียนจะสามารถชี้แนะและ แก้ปัญหาเกี่ยวกับผลงานของ ตนและผู้อื่นได้อย่างตรงจุด การฝึกซ้ำ ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลงานกลุ่มและผลงานของตนเองทำ ให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบ เกี่ยวกับผลงานของตนมากขึ้น และยุติการถามตนเองว่า “ฉันทำงาน เสร็จหรือยัง”

3. รูบริกช่วยลดเวลาผู้สอนในการประเมินงานของผู้เรียน ผลงานที่ผ่าน การประเมินโดย เจ้าของผลงานเอง และ โดยกลุ่มซึ่งยึดเกณฑ์หรือรูบริกเป็นหลักนั้น ทำให้ข้อบกพร่องมีน้อยมาก เมื่อมาถึงมือผู้สอน หากมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงบอกกล่าวกัน ผู้สอนก็เพียงแต่แจ้งประเด็นนั้นในรูบริก แทนที่จะต้องอธิบายกันยืดเยื้อ นอกจากนี้รูบริกยังช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนมากขึ้น เกี่ยวกับ จุดเด่นและสิ่งที่ต้องปรับปรุง

4. รูบริกมีความยืดหยุ่น คือ มีระดับคุณภาพตั้งแต่ดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง ทำให้ผู้สอน นำไปใช้กับผู้เรียนที่คละความสามารถได้ คือ นำไปใช้กับผู้เรียนที่เรียนเก่งจนถึงผู้เรียนที่เรียนอ่อน โดยใช้เกณฑ์สะท้อนผลงานของเขา

5. รูบริกใช้ง่ายและอธิบายได้ง่าย ผู้เรียนจะรู้ชัดเจนว่าเขาเรียนรู้อะไรบ้าง ในปลายปีเขาก็ จะประเมินได้อย่างถูกต้อง ผู้ปกครองก็เกิดความกระตือรือร้น และรู้ชัดเจนว่าลูกหลานจะต้องทำ อย่างไรเพื่อประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ ในเว็บไซต์ teachervision.fen.com/teaching-methods/rubrics ได้กล่าวถึง เหตุที่ต้องใช้รูบริกว่า ผู้เชี่ยวชาญหลายคนเชื่อว่ารูบริกช่วยปรับปรุงผลงานขั้นสุดท้ายของผู้เรียน ซึ่งมีผลให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อผู้สอนประเมิน รายงานหรือ โครงการก็จะรู้โดยนัยว่าอะไรทำ ให้ผลงานสุดท้ายออกมามีดีและเป็นเพราะอะไร การที่ผู้เรียนรูรูบริกล่วงหน้าหรือก่อนการทำงาน เขา ก็จะรู้ว่าเขาจะได้รับ การประเมินอย่างไรและจะมีการเตรียมตัวตามประเด็นการประเมินนั้น ๆ การ

พัฒนาปรับปรุงบริบทซึ่งเปรียบเสมือนตะแกรงร่อนและใช้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้เรียน จะเป็นแกนที่จำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพของงานและเพิ่มพูนความรู้

ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อมจากการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงจะสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) กล่าวไว้ว่า “พึง” เป็นคำช่วยกริยาอื่น หมายความว่า “ควร” เช่น พึงพอ หมายความว่า พอใจ ชอบใจ และคำว่า “พอ” หมายความว่า เท่าที่ต้องการ เต็มความต้องการ ถูกชอบ เมื่อนำคำสองคำมาผสมกัน “พึงพอใจ” จะหมายถึง ชอบใจ ถูกใจตามที่ต้องการ ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายคนเช่น

อุทัยพรรณ สูดใจ (2544, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปโดยเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เรา จะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกต โดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน

การศึกษาจะมีความสัมพันธ์และความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียน ต้องมีการสร้างความพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้การกระทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีแนวความคิดพื้นฐานที่ต่างกันอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่สนองตามแนวคิดดังกล่าว

2. ผลของการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพึงพอใจ และการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลของการตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปตอบสนองความพึงพอใจในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการตอบแทนที่ได้รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจนั้น มีขอบเขตที่จำกัด อาจมีความคลาดเคลื่อนขึ้น ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัดทั่ว ๆ ไป การวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นข้างในจิตใจของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะแสดงออกมาให้เห็นว่า ชอบใจมีความสุข ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยวิธีการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ดังนั้นถ้าผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธรรมบุญ ศรีจางค์ (2544 : 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร พบว่า กระบวนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากรอยู่ในระดับมาก เพราะว่าวิธีการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมศิลปากรเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในวิชาเอก นอกจากนี้ยังใช้วิธีสอนที่ให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น อาจารย์ใช้สื่อประกอบการสอนและใช้วิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีความรู้คุณคุณธรรม ใช้วิธีการวัดผลของนักศึกษาตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 24(3) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ที่บัญญัติไว้ว่าจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

เอื้ออารี จันทร(2553) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มในรายวิชาระบบคอมพิวเตอร์กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม ในรายวิชาระบบคอมพิวเตอร์ โดยการประเมินผลตนเองในฐานะสมาชิกในประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ดังนี้คือ ความร่วมมือในกลุ่ม การแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จริยธรรมคุณธรรมในการทำงานกลุ่ม สำหรับภาพรวมความร่วมมือในกลุ่มผู้เรียนมีการประเมินตนเองในระดับมากที่สุดจำนวน 10 คน ระดับมากจำนวน 23 คน และระดับปานกลางจำนวน 8 คน

อนันท์ คัมภีรานนท์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิธีการสอนปกติในหลักการอาชีวะและเทคนิคศึกษา โดยมีผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักที่ได้พัฒนาขึ้น โดยประยุกต์มาจากแนวคิดของฟอกซ์ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริงที่ใช้รูบรีค ซึ่งมีผลทำให้นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่เรียนด้วยวิธีการปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

Fauris Zubri (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องเทคนิคการใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาการวิเคราะห์ในการอ่าน พบว่านักศึกษามีความเข้าใจที่ดีขึ้น จากการที่ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดจากบุคคลในกลุ่มและนอกกลุ่ม ซึ่งผู้สอนไม่จำเป็นที่จะต้องใช้รูปแบบที่ตายตัว แต่สามารถบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสม โดยที่ผู้เรียนนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อเทคนิคดังกล่าว

ตอนที่ 4 สรุป

จากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการสอนของคณาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่าการสอนแบบใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยประกอบการเรียนการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และนักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการทดสอบการนำเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

ในบทที่ 3 จะเป็นการศึกษาถึงวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ” เป็นการศึกษาจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมในภาคการศึกษาที่ 1/2556 จำนวนทั้งหมด 20 คน โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยพยายามอธิบายถึงการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ในภาคการศึกษาที่ 1/2556 จำนวนทั้งหมด 20 คน โดยใช้ การให้คะแนนแบบรูปรีค เป็นเทคนิคการประเมินและใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา 1/2556 จำนวน 20 คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย 15 คนและเป็นเพศหญิง 5 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยจัดการเรียนการสอน
2. การสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วยแบบประเมินการอภิปรายกลุ่มย่อยแบบรูปรีคสกอ์และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย

3. ทำการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยแบ่งนักศึกษาเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 5 คน โดยให้หัวข้อ “การพัฒนาด้วย Kaizen” ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อหาข้อมูลสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อย ซึ่งในการอภิปรายจะแบ่งเป็นเวลาในการนำเสนอ 15 นาที และเวลาในการอภิปราย 45 นาที

4. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้นักศึกษาต่างกลุ่มและอาจารย์ให้คะแนนคู่ขนานกัน ซึ่งจะกำหนดใช้แบบประเมินแบบรูปรีด ซึ่งจะมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน

5. นำผลการประเมินของตัวแทนกลุ่มเพื่อนที่ประเมินกับอาจารย์มาเปรียบเทียบกัน

6. สอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการอภิปรายกลุ่มย่อย

7. นำผลประเมินมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

8. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที่ (t – test Dependence Sample) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด

9. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

10. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบประเมินการอภิปรายกลุ่มย่อยแบบรูปรีดสกอร์ โดยใช้แบบภาพรวมโดยมีหลักเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน

รายละเอียด

5	มีความคิดสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องตรงประเด็น โดยสามารถอ้างอิงจากทฤษฎี
4	มีความคิดสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องตรงประเด็น แต่ไม่สามารถอ้างอิงจากทฤษฎีได้
3	มีความเข้าใจปัญหา แต่มีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องตรงประเด็น
2	มีความเข้าใจปัญหาบางส่วน ทำให้มีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องตรงประเด็น
1	แสดงความไม่เข้าใจปัญหา แต่พยายามที่จะแก้ไขในสิ่งที่คิดว่าเป็นปัญหา
0	ไม่เข้าใจในปัญหาและไม่พยายามที่จะทำการแก้ไข

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้อภิปรายกลุ่มย่อย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (อ้างอิงจาก ศิระ สัตย์ไพศาล, 2555)

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลตั้งแต่ กันยายน 2556 – กุมภาพันธ์ 2557 โดยมี ขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการประเมินผลก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน
2. ดำเนินการทดลองสอน
3. ให้นักศึกษาต่างกลุ่มและอาจารย์ให้คะแนนคู่ขนานกัน ซึ่งจะกำหนดใช้แบบประเมินแบบรูปรีด ซึ่งจะมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน
4. ทำการประเมินผลหลังเรียน (posttest) โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกัน กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (pretest)
5. นำคะแนน pretest / posttest มาวิเคราะห์ทาง สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย
6. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้อภิปรายกลุ่มย่อยในการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Arithmetic Mean) โดยเกณฑ์การแปรผลคะแนนทดสอบ ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- 10 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดีมาก
- 8-9 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดี
- 6-7 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4-5 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อน
- 0-3 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อนมาก

2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทั้ง สองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t – test Dependence Sample)

3 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การแปลผลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

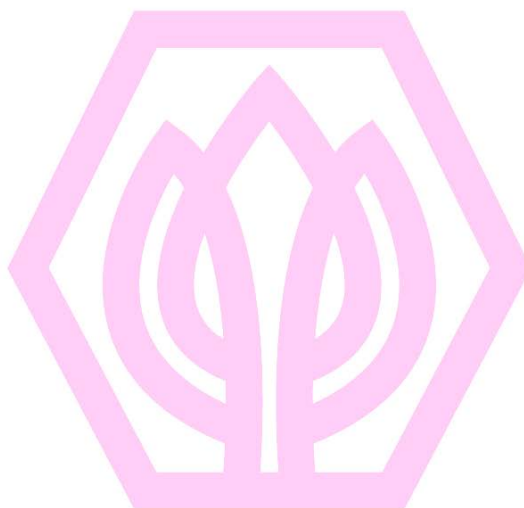
4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาผลของการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม จากการทดลอง โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 4 ส่วน ได้แก่ คะแนนจากแบบประเมินแบบรูบริค ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาในเรื่องการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ผลสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย และความคิดเห็นของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์

คะแนนจากแบบประเมินแบบรูบริค

ผลจากการที่นักศึกษาต่างกลุ่มและอาจารย์ให้คะแนนคู่ขนานกัน โดยใช้แบบประเมินแบบรูบริค ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนโดยใช้แบบประเมินแบบรูบริค

กลุ่มที่	ครั้งที่	ประเมินจากผู้สอน	ประเมินจากกลุ่มที่ 2	ประเมินจากกลุ่มที่ 3	ประเมินจากกลุ่มที่ 4
1	1	1	2	2	2
	2	4	4	4	4
กลุ่มที่	ครั้งที่	ประเมินจากผู้สอน	ประเมินจากกลุ่มที่ 1	ประเมินจากกลุ่มที่ 3	ประเมินจากกลุ่มที่ 4
2	1	2	2	3	2
	2	4	4	4	5
กลุ่มที่	ครั้งที่	ประเมินจากผู้สอน	ประเมินจากกลุ่มที่ 1	ประเมินจากกลุ่มที่ 2	ประเมินจากกลุ่มที่ 4
3	1	3	3	2	3
	2	4	4	4	5
กลุ่มที่	ครั้งที่	ประเมินจากผู้สอน	ประเมินจากกลุ่มที่ 1	ประเมินจากกลุ่มที่ 2	ประเมินจากกลุ่มที่ 3
4	1	3	3	3	3
	2	5	5	5	5

หมายเหตุ คะแนนเต็มในการประเมินรูบริคมีค่าเท่ากับ 5

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าคะแนนในการประเมินของนักศึกษาต่างกลุ่มและอาจารย์ให้คะแนนคู่ขนานกันนั้นจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือจะมีการพัฒนาขึ้น โดยจะมีการพัฒนาขึ้นทั้งคะแนนระหว่างกลุ่มและคะแนนภายในกลุ่ม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ในเรื่องการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของคะแนนในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)

คะแนน Pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	0	0
9	1	5
8	1	5
7	3	15
6	6	30
5	7	35
4	1	5
3	1	5
2	0	0
1	0	0
0	0	0
รวม	20	100

โดยแบบทดสอบได้จากการเปรียบเทียบกับแบบทดสอบปลายภาคการศึกษาซึ่งได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการอุตสาหกรรมทั้งทางด้านภาคการศึกษาและภาคปฏิบัติจำนวน 3 ท่าน โดยได้รับการประเมินว่าเหมาะสมต่อการทดสอบความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับดี (8-9) จำนวนร้อยละ 10 อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 45 อยู่ในระดับอ่อน (4-5) จำนวนร้อยละ 40 และอยู่ในระดับอ่อนมาก (0-3) จำนวนร้อยละ 5 แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3 ความถี่ของคะแนนในการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test)

คะแนน Post-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	2	10
9	5	25
8	5	25
7	3	15
6	2	10
5	3	15
4	0	0
3	0	0
2	0	0
1	0	0
0	0	0
รวม	20	100%

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก (10) จำนวนร้อยละ 10 อยู่ในระดับดี (8-9) จำนวนร้อยละ 50 อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 25.00 และอยู่ในระดับอ่อน (5) จำนวนร้อยละ 15 แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้หลังการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) (ตารางที่ 2) และคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) (ตารางที่ 3) ด้วยการทดสอบ t-test (ตารางที่ 4) จากค่า t Stat ซึ่งมีค่า $|-7.96| = 7.96 > 2.09$ (จากค่า $t_{0.975,19}$) และค่า $P = 1.82E-07 < .05$ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเท่ากับ 5.8 และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเท่ากับ 7.65 โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบ t – test Dependence Sample

t-Test: Paired Two Sample for Means

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	t – test Dependence		
			$\bar{d}$	t	p - value
คะแนนสอบก่อนเรียน	5.8	1.85	1.85	-7.95	1.82E-07
คะแนนสอบหลังเรียน	7.65	2.56			

* นัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งหมด 20 คน โดยกลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นเพศหญิงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยดังแสดงในตารางที่ 5 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหาในวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมอยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 3 กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชามากที่สุดคือ 4.60 รองลงมาคือหัวข้อที่ 6 อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำและรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 4.00

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน	20	4.40	0.50	มาก
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา	20	4.30	0.47	มาก
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	20	4.60	0.50	มากที่สุด
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	20	4.25	0.44	มาก
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์	20	4.45	0.51	มาก
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม	20	4.55	0.51	มากที่สุด
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย	20	4.00	0.45	มาก
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย	20	4.50	0.51	มาก
ค่าเฉลี่ย	20	4.38	0.49	มาก

ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ข้อสรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

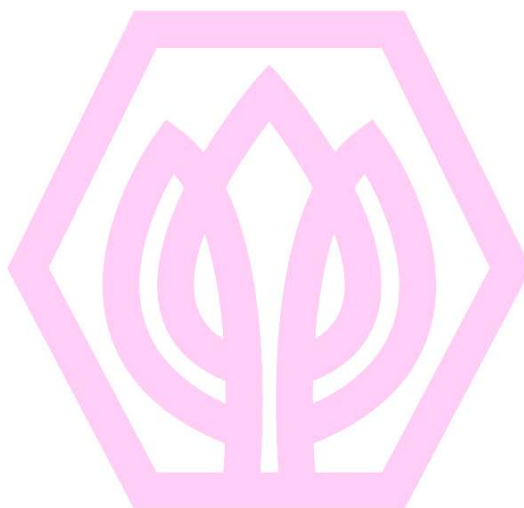
1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม
2. ควรมีการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

1. หาตัวอย่างอ้างอิงกรณีศึกษาที่สถานประกอบการใช้ทำงานจริงได้ค่อนข้างยาก
2. ควรมีการดูงานจากสถานที่จริง จะทำให้ศึกษาปัญหาได้ชัดเจนขึ้น
3. อุปกรณ์ที่ใช้มักไม่สมบูรณ์ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ควรมีการวัดผลเป็นรายคนในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลการใช้วิธีการเรียน โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนการสอน วิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม
2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากประชากรของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินผลก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม แบบประเมินแบบรูบริคและแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบทฤษฎี และข้อเท็จจริงในการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ในวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลประเมินแบบรูบริค พบว่านักศึกษาได้มีความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหาและพิจารณาแก้ไขปัญหาทางอุตสาหกรรมได้ตรงประเด็นและถูกต้องตามทฤษฎีมากขึ้น เนื่องจากมีความเข้าใจในเกณฑ์พิจารณาให้คะแนนของรูบริค ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาทำการปรับปรุงวิธีการ แนวคิดและแนวทางการพิจารณาให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรมได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยการทดสอบ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในการพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคีขึ้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจ ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นเพศหญิงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ซึ่งทั้งหมดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ทำการศึกษานี้มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 3 กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชามากที่สุดคือ 4.60 รองลงมาคือหัวข้อที่ 6 อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 4.00

อภิปรายผลจากความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจและพึงพอใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม โดยทำให้นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์เพิ่มขึ้นจากการพิจารณาเกณฑ์ของรูปรีคและได้เรียนรู้แนวคิดใหม่ๆ จากความคิดของนักศึกษาในกลุ่มอื่นๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิสนา แคมณี, 2548)

2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยมีทัศนคติต่อวิธีการสอนในทางบวก (อุทัยพรรณ สุคใจ, 2544) และเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมในหัวข้ออื่นๆของวิชานี้ด้วย

ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการดูงานจากสถานที่จริง เนื่องจากตัวอย่างการวิเคราะห์จากการทำงานในสถานประกอบการจริงนั้นมีปริมาณน้อย ดังนั้นการที่ได้ทำการศึกษาจากสถานประกอบการจริงจะทำให้ นักศึกษาสามารถเห็นปัญหาได้ชัดเจนขึ้น ตามหลักของ 3 gen คือ ของจริง สถานที่จริงและเหตุการณ์จริง

ด้านการวัดและประเมินผล

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการวัดผลเป็นรายคนเพิ่มเติมจากการวัดผลด้วยกิจกรรมกลุ่ม เพราะอาจมีบางคนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเพียงสองหัวข้อในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อให้มากกว่าเดิม ตลอดจนพิจารณาพัฒนาใช้เทคนิคใหม่ๆเพิ่มเติมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมและสาขาวิชาอื่นๆมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กาญจนา อรุณสุขรุจิ. 2546. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์
การเกษตรไทยปรากร จำกัด อำเภอไชยปรากร จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. (2550). **ธุรกิจหรือธุรกิจการให้คะแนน**. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ : สำนัก
วิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
(ฉบับปรับปรุง 2545)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนัก
นายกรัฐมนตรี.

ทิสนา แวมณี. 2548. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2548. **การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
(พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2534. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

ธรรมบุญ ศรีจ้านงค์. (2544). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา สังกัด
กรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์. ศ.ม. (บริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.**

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2543). **เทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรง
พิมพ์ชวนพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
นานมีบุ๊คส์.

สุพิน บุญชูวงศ์, 2545. เทคนิคการสอน. สารปฏิรูปโรงเรียนราชวินิตประถมปีที่ 1ฉบับที่ 5 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545.

สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์. 2550. ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยคอมพิวเตอร์. สืบค้นเมื่อ มกราคม 2555, จาก
http://www.ict.mbu.ac.th/th/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=41&limit=1&limitstart=20

สุวิมล ว่องวานิช. 2543. บทสรุปรายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ศิริระ สัตย์ไพศาล. 2555. การศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อนันท์ คัมภีรานนท์ และ ภูสิทธิ์ บวรวัฒนดิถ. (2555). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิธีการสอนปกติในหลักการอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปี 22 ฉบับที่ 2. พค-ศค. 2555.

อุทัยพรรณ สุกใจ. 2544. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กร โทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอื้ออารี จันทร์. (2553). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มในรายวิชาระบบคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

Goodrich Andrade, H. (2001, April 17). **The effects of instructional rubrics on learning to write.** *Current Issues in Education* [On-line], 4 (4).
 Available: <http://cie.ed.asu.edu/volume4/number4/>.

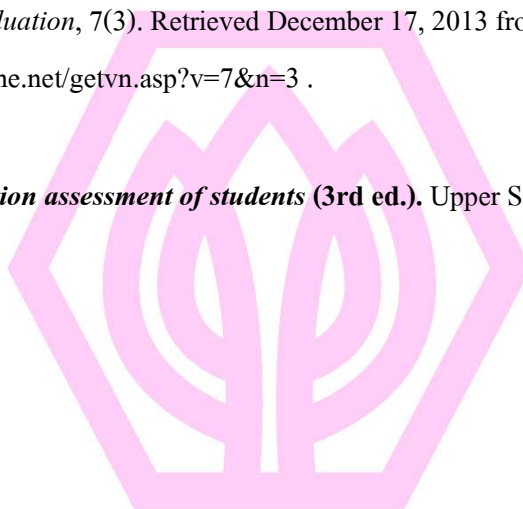
Mardiyah,A. SP Fauris Zuhri, M Hum - RETAIN, 2013 ejournal.unesa.ac.id

Available: <http://ejournal.unesa.ac.id/data/journals/58/articles/2625/public/2625-4584-1-PB.pdf>

Mertler, Craig A. (2001). **Designing scoring rubrics for your classroom.** *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 7(25). Retrieved December 17, 2013 from <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=7&n=25> .

Moskal, Barbara M. (2000). **Scoring rubrics: what, when and how?.** *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 7(3). Retrieved December 17, 2013 from <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=7&n=3> .

Nitko, A. (2001). *Education assessment of students (3rd ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, Inc.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462
สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ถือว่าเป็นความลับ ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นและจะไม่ผลต่อเกรดในการเรียนวิชานี้

2. แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ชั้นปีที่

1 2 3 4 อื่นๆ (ระบุ).....

3. การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

น้อยกว่า 5 ครั้ง 5-10 ครั้ง มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

4. วิธีการเรียนในวิชานี้

ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติการ ร่วมสัมมนา
 ทำโครงการ เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อื่นๆ (ระบุ).....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

คำชี้แจง ท่านโปรดพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ที่ท่านเรียน ว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด โปรดใส่เครื่องหมาย

✓ ลงในช่องใต้หมายเลขที่ระบุแทนระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน					
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา					
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น					
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์					
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม					
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย					
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายศิระ สัตย์ไพศาล
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	218/51 ถ.บอนด์สตรีท ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และ รักษาการหัวหน้าสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	วศ.บ. (ไฟฟ้า) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
พ.ศ. 2548	ทล.บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2550	บธ.บ. (การตลาด) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2554	ศบ. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2541	MBA (Marketing and International Business) Dominican University, U.S.A.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY